

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

**КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**  
за годината завршена на 31 декември 2023 година,  
со извештај на независниот ревизор

**КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**  
за годината завршена на 31 декември 2023 година,  
со извештај на независниот ревизор

**СОДРЖИНА**

**Страна**

<b>ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР</b>	<b>3 - 5</b>
<b>КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА УСПЕХ</b>	<b>6</b>
<b>КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА</b>	<b>7</b>
<b>КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА</b>	<b>8</b>
<b>КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА</b>	<b>9</b>
<b>КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ</b>	<b>10</b>
<b>БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ</b>	<b>11 - 36</b>

**Додатоци**

Додаток 1 - Годишен извештај за работа на Групата

Додаток 2 - Консолидирана годишна сметка

## **ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР**

### **До Акционерите и Одборот на директори на ЕВРОПА АД Скопје**

Ние извршивме ревизија на приложените консолидирани финансиски извештаи за Групата ЕВРОПА АД Скопје што ги вклучуваат консолидираниот извештај за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2023 година, консолидираниот биланс на успех, консолидираниот извештај за сеопфатна добивка, консолидираниот извештај за промени во главнината, консолидираниот извештај за парични текови за годината што заврши тогаш, прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

#### *Одговорност на раководството за финансиските извештаи*

Раководството на ЕВРОПА АД Скопје е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и за интерна контрола што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на консолидираните финансиски извештаи што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

#### *Одговорност на ревизорот*

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија, објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали консолидираните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во консолидираните финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на консолидираните финансиски извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на консолидираните финансиски извештаи на Групата за да обликува ревизорски постапки што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Групата. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на сèкупното презентирање на консолидираните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази што ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

### ***Основа за мислење со резерва***

Како што е наведено во белешката 16 од овие финансиски извештаи, Групата има вложувања расположливи за продажба во вкупен износ од 295.565 илјади денари, од кои вложувањата котирани на Македонската берза изнесуваат 266.953 илјади денари. Групата ги води овие вложувања по набавната вредност во моментот на нивното купување на Македонската берза поради што постои неусогласеност со барањата во Меѓународниот сметководствен стандард 39 - Финансиски инструменти: признавање и мерење, што е прифатен во Република Северна Македонија. Стандартот бара вложувањата расположливи за продажба да се сведат на нивната пазарна цена на берзата на крајот на годината. Доколку се направи мерење на овие вложувања расположливи за продажба според барањата на стандардот истите би изнесувале 151.108 илјади денари. Поради тоа вложувањата расположливи за продажба котирани на Македонската берза се преценети за износ 115.845 илјади денари, а за истиот износ се преценети и резервите од вреднување на вложувањата расположливи за продажба во рамките на капиталот и резервите. Ревизијата изрази мислење со резерва за преценетост на вложувањата расположливи за продажба и на резервите од вреднување на вложувањата расположливи за продажба за износ од 115.845 илјади денари во финансиските извештаи на Групата за 2022 година.

Како што е наведено во белешката 16 од овие финансиски извештаи, Групата има вложувања во удели во трговско друштво во износ од 28.612 илјади денари. Групата нема направено проценка на објективната вредност на ова вложување. Доколку истата била направена, можеби би требало да се намали вредноста на овие вложувања и да се признаат расходи по основ на нивна исправка на вредност. Ние изразивме мислење со резерва за неизвршена проценка на објективната вредност на претходно наведените вложувања расположливи за продажба во финансиските извештаи на Групата за 2022 година.

### ***Мислење со резерва***

Според наше мислење, освен за наведеното во Основа за мислење со резерва, консолидираните финансиски извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Групата ЕВРОПА АД Скопје заклучно со 31 декември 2023 година, како и нејзината финансиска успешност и нејзините парични текови за годината што заврши тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

## **Извештај за други правни и регулативни барања**

Раководството на Групата, исто така, е одговорно за подготвување на годишниот извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работа е конзистентен со консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи за годината што заврши на 31 декември 2023 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со MCP 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со консолидираната годишна сметка и ревидирани консолидирани финансиски извештаи.

Финансиските информации во годишниот извештај за работа се конзистентни, во сите материјални аспекти, со консолидираната годишна сметка и ревидирани консолидирани финансиски извештаи на ЕВРОПА АД Скопје за годината што заврши на 31 декември 2023 година.

Скопје, 4 април 2024 година

Овластен ревизор

Љупчо Пецев



Друштво за ревизија  
**ПЕЦЕВ РЕВИЗИЈА**  
ДООЕЛ Скопје

Управител

Љупчо Пецев

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**  
**БИЛАНС НА УСПЕХ**  
**за годината завршена на 31 декември 2023 година**

во илјади денари	Белешки	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Приходи од продажба	6	897.852	841.524
Останати оперативни приходи	7	8.039	11.071
<b>Вкупно оперативни приходи</b>		<b>905.891</b>	<b>852.595</b>
Промена на вредноста на залихите на готовите производи и производството во тек	8	-6.779	15.624
Трошоци за сировини и материјали	9	-421.293	-394.269
Трошоци за вработените	10	-219.200	-200.353
Амортизација	15	-35.830	-36.524
Набавна вредност на продадени стоки и материјали		-11.757	-10.819
Останати оперативни расходи	11	-171.814	-175.724
<b>Вкупно оперативни расходи</b>		<b>-859.894</b>	<b>-817.689</b>
<b>Добивка од оперативно работење</b>		<b>39.218</b>	<b>50.530</b>
Финансиски приходи	12	5.548	4.838
Финансиски расходи	12	-2.332	-3.513
<b>Добивка пред оданочување</b>		<b>42.434</b>	<b>51.855</b>
Данок на добивка	13	-5.669	-6.611
<b>Добивка по оданочување</b>		<b>36.765</b>	<b>45.244</b>
Добивка по оданочување што припаѓа на:			
Сопствениците (имателите на акции)		36.764	45.243
на матичното друштво		1	1
Неконтролирачко учество	23	<u><u>36.765</u></u>	<u><u>45.244</u></u>
<b>Основна заработка по акција (во денари)</b>	14	<b><u><u>160</u></u></b>	<b><u><u>197</u></u></b>

Одборот на директори на ЕВРОПА АД Скопје ги усвои консолидираните финансиски извештаи на 13.03.2024 година

Генерален директор

Марика Карапова



Белешките содржани од страна 11 до 36 се составен  
дел на овие финансиски извештаи

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

**ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА  
за годината завршена на 31 декември 2023 година**

во илјади денари	Белешки	2023	2022
<b>Добивка по оданочување</b>		<b>36.765</b>	<b>45.244</b>
<b>Останата сеопфатна добивка</b>			
Нереализирани добивки (загуби) од вложувања		-	-
расположливи за продажба		-	-
Ревалоризација на недвижности, постројки и опрема		-	-
<b>Вкупно останата сеопфатна добивка</b>		<b>-</b>	<b>-</b>
<b>ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА</b>		<b>36.765</b>	<b>45.244</b>
Вкупна сеопфатна добивка што припаѓа на:			
Сопствениците (имателите на акции)		36.764	45.243
на матичното друштво	23	1	1
Неконтролирачко учество		<b>36.765</b>	<b>45.244</b>

**Белешките содржани од страна 11 до 36 се составен  
дел на овие финансиски извештаи**

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**  
**ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА**  
**за годината завршена на 31 декември 2023 година**

во илјади денари	Белешки	<u>2023</u>	<u>2022</u>
<b>СРЕДСТВА</b>			
Основни средства	15	310.182	321.159
Нематеријални средства		2.367	1.156
Аванси за материјални средства		493	9.357
Вложувања расположливи за продажба	16	295.565	295.565
Побарувања по долгорочни кредити	17	284	356
<b>Вкупно долготочни средства</b>		<b>608.891</b>	<b>627.593</b>
Залихи	18	173.389	221.942
Побарувања од купувачи	19	181.438	151.792
Останати краткорочни побарувања	20	12.119	20.874
Краткорочни финансиски вложувања	21	135.949	58.419
Парични средства	22	35.577	36.429
<b>Вкупно тековни средства</b>		<b>538.472</b>	<b>489.456</b>
<b>ВКУПНО СРЕДСТВА</b>		<b>1.147.363</b>	<b>1.117.049</b>
<b>КАПИТАЛ И ОБВРСКИ</b>			
Акционерски капитал		613.773	613.773
Сопствени акции		-69.623	-69.623
Законски резерви		109.546	109.382
Ревалоризациони резерви		4.036	4.036
Резерви за објективна вредност		-4.900	-4.900
Акумулирана добивка		<u>357.709</u>	<u>332.611</u>
<b>Вкупно капитал и резерви што припаѓаат на сопствениците на матичното друштво</b>		<b>1.010.541</b>	<b>985.279</b>
Неконтролирачко учество	23	14	13
<b>Вкупно</b>		<b>1.010.555</b>	<b>985.292</b>
<b>Обврски по долготочни кредити</b>	24	-	-
Обврски спрема добавувачи	25	92.199	88.022
Останати краткорочни обврски	26	44.609	37.609
Краткорочни финансиски обврски	27	-	6.126
<b>Вкупно тековни обврски</b>		<b>136.808</b>	<b>131.757</b>
<b>ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ</b>		<b>1.147.363</b>	<b>1.117.049</b>

Белешките содржани од страна 11 до 36 се составен  
дел на овие финансиски извештаи

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА  
за годината завршена на 31 декември 2023 година**

**2023 година**

во илјади денари	Акционер. капитал	Сопствени акции	Законски резерви	Ревалор. резерви	Резерви за објективна вредност	Акумулир. добивка	ВКУПНО
<b>Состојба 01.01.2023</b>	613.773	-69.623	109.382	4.036	-4.900	332.611	985.279
<b>Сеопфатна добивка</b>							
Добивка од 2023 година	-	-	-	-	-	36.764	36.764
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-	-
<b>Вкупно сеопфатна добивка</b>	-	-	-	-	-	36.764	36.764
Распределено за инвестиции	-	-	-	-	-	-	0
Распределено за дивиденди	-	-	-	-	-	-11.502	-11.502
Распределено за награди	-	-	-	-	-	-	0
Распределено за законски резерви	-	-	164	-	-	-164	-
Зокружување	-	-	-	-	-	-	0
<b>Состојба 31.12.2023</b>	613.773	-69.623	109.546	4.036	-4.900	357.709	1.010.541

**2022 година**

во илјади денари	Акционер. капитал	Сопствени акции	Законски резерви	Ревалор. резерви	Резерви за објективна вредност	Акумулир. добивка	ВКУПНО
<b>Состојба 01.01.2022</b>	613.773	-69.623	109.216	4.036	-4.900	315.072	967.574
<b>Сеопфатна добивка</b>							
Добивка од 2022 година	-	-	-	-	-	45.243	45.243
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-	-
<b>Вкупно сеопфатна добивка</b>	-	-	-	-	-	45.243	45.243
Распределено за инвестиции	-	-	-	-	-	-	0
Распределено за дивиденди	-	-	-	-	-	-11.502	-11.502
Распределено за награди	-	-	-	-	-	-16.036	-16.036
Распределено за законски резерви	-	-	166	-	-	-166	-
Зокружување	-	-	-	-	-	-	0
<b>Состојба 31.12.2022</b>	613.773	-69.623	109.382	4.036	-4.900	332.611	985.279

**Белешките содржани од страна 11 до 36 се составен  
дел на овие финансиски извештаи**

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**  
**ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ**  
**за годината завршена на 31 декември 2023 година**

во илјади денари	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>А. Парични текови од деловни активности</b>		
Добивка по оданочување	36.765	45.244
Амортизација	35.830	36.524
Добивка / загуба, приходи од продажба и неотписана вредност на основни средства	663	-1.398
Добивка / загуба од продажба на хартии од вредност	-	-
Залихи	48.553	-47.172
Побарувања од купувачи	-29.646	15.260
Останати краткорочни побарувања	8.755	-3.616
Обврски спрема добавувачи	4.177	-25.134
Останати краткорочни обврски	6.956	9.162
<b>Нето парични текови од деловни активности</b>	<b>112.053</b>	<b>28.870</b>
<b>Б. Парични текови од инвестициони активности</b>		
Набавки на основни средства	-25.516	-48.282
Аванси за материјални средства	8.864	-1.040
Набавки на нематеријални средства	-1.211	-1.156
Прилив од продадени основни средства	-	1.531
Прилив од побарувања по долгочен кредити	72	77
Прилив од вложувања расположливи за продажба	-	-
Одлив од краткорочни финансиски средства	-77.530	-58.419
<b>Нето парични текови од инвестициони активности</b>	<b>-95.321</b>	<b>-107.289</b>
<b>В. Парични текови од финансиски активности</b>		
Одлив од долгочен кредити	-	-6.109
Одлив од краткорочни финансиски обврски	-6.126	-4.213
Малцинско учество	-	-
Откупен сопствен удел	-	-
Исплатени дивиденди	-11.458	-11.460
Исплатени награди	-	-16.036
<b>Нето парични текови од финансиски активности</b>	<b>-17.584</b>	<b>-37.818</b>
<b>НАМАЛУВАЊЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА</b>	<b>-852</b>	<b>-116.237</b>
<b>Парични средства на почетокот на годината</b>	<b>36.429</b>	<b>152.666</b>
<b>Парични средства на крајот на годината</b>	<b>35.577</b>	<b>36.429</b>

**Белешките содржани од страна 11 до 36 се составен  
дел на овие финансиски извештаи**

## **ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

### **БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

#### **1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ГРУПАТА**

1.1. Друштвото за чоколади, вафли и бонбони ЕВРОПА АД Скопје основано е и работи во Република Северна Македонија.

Приоритетна дејност на ЕВРОПА АД Скопје во Тековната состојба што ја издава Централниот регистар на Република Северна Македонија, според главната приходна шифра, е производство на какао, чоколади и кондиторски производи.

1.2. Акционерската главнина на ЕВРОПА АД Скопје се состои од 255.583 обични акции. На 31 декември 2023 година ЕВРОПА АД Скопје нема издадено приоритетни акции. Номиналната вредност на една акција изнесува 51,13 евра.

Акционери со учество од и над 5% во издадените акции на ЕВРОПА АД Скопје на 31.12.2023 година се: Фершпед АД Скопје 21,77% (21,77% на 31.12.2022 година), Макошпед АД Скопје 19,90% (19,90% на 31.12.2022 година), АС Сењак ДООЕЛ Кичево 18,05% (18,05% на 31.12.2022 година), Мила Левентик 8,68% (8,68% на 31.12.2022 година) и Есамедин Хасани 6,25% (6,25% на 31.12.2022 година).

ЕВРОПА АД Скопје на 31.12.2023 година има откупено 25.549 обични акции или 9,996% од акционерската главнина (25.549 обични акции или 9,996% на 31.12.2022 година).

1.3. Групата ЕВРОПА АД Скопје, покрај матичното друштво, ја сочинува и неговата подружница ЕВРОПАК 2012 ДОО Скопје. Основна дејност на подружницата е производство на какао, чоколади и кондиторски производи. Малцинското учество во основната главнина на подружницата изнесува 0,014%, а 0,016% во износот на основната главнина намалена за износот на откупени сопствени удели.

1.4. На 31.12.2023 година бројот на вработените во Групата ЕВРОПА АД Скопје изнесуваше 399 лица (424 лица на 31.12.2022 година), од кои во бројот на вработените во ЕВРОПА АД Скопје изнесуваше 375 лица (399 лица на 31.12.2022 година), а во ЕВРОПАК ДОО 24 лица (25 лица на 31.12.2022 година).

1.5. Седиштето на матичното друштво, како и на неговата подружница се на ул. “808” бр. 8, Скопје.

#### **2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

##### **2.1. Прописи**

Консолидираните финансиски извештаи на Групата ЕВРОПА АД Скопје се подгответи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

## **ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

### **БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

Сметководствени стандарди прифатени во Република Северна Македонија се Меѓународните стандарди за финансиско известување што се објавени во Правилникот за водење на сметководство во Службен весник на Република Македонија број 159 од 29 декември 2009 година, а применливи се од 01 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено. Таму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршеното прикажување во тековната година.

#### **2.2. Основни сметководствени методи**

Финансиските извештаи се подгответи врз основа на методот на набавна вредност.

#### **2.3. Континуитет во работењето**

Финансиските извештаи се подгответи врз основа на претпоставката за континуитет во работењето. Тоа значи дека Групата ќе продолжи да работи во дологедна иднина.

#### **2.4. Принципи за консолидација**

Консолидираните финансиски извештаи на Групата ЕВРОПА АД Скопје се презентирани како да сочинуваат едно друштво. Групата ЕВРОПА АД Скопје го опфаќа матичното друштво ЕВРОПА АД Скопје, како и неговото друштво во мнозинска сопственост (подружница) ЕВРОПАК ДОО Скопје.

Друштва во мнозинска сопственост се правни лица под контрола на матичното друштво. Контролата претставува моќ да се управува со финансиските и оперативните политики на друго друштво од страна на матичното друштво.

Вложувањето на Матичното друштво во друштвото во мнозинска сопственост, како и уделот на Матичното друштво во главнината на друштвото во мнозинска сопственост сразмерно на вложувањето се елиминирани при консолидацијата. При консолидацијата, во извештајот за финансиска состојба, се исклучени и меѓусебните долгочарни и краткорочни побарувања и обврски и финансиските вложувања и обврски. Делот на капиталот што им припаѓа на останатите содружници во основната главнина на друштвото во мнозинска сопственост на ЕВРОПА АД Скопје е прикажан како неконтролирачко (малцинско) учество.

Во консолидираниот биланс на успех извршени се елиминацији на меѓусебно остварените приходи и расходи, како и на приходите по основ на дивиденди исплатени од подружницата спрема матичното Друштво. Учество на малцинските содружници во добивката на Групата е презентирана одделно од добивката на Групата.

## **ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

### **БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

#### **2.5. Користење на сметководствени проценки и расудувања**

При подготвувањето на консолидираните финансиски извештаи Групата применува одредени сметководствени проценки. Некои ставки во финансиските извештаи се проценуваат затоа што неможат прецизно да се измерат. Проценувањето вклучува расудувања што се засновани на последни расположливи информации.

Сметководствени проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на материјалните и нематеријалните средства, објективната вредност на побарувањата, односно нивната наплатливост и за други ставки.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во околностите што биле основа за проценката, како резултат на нови информации или последователни случаувања.

### **3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ**

Основните сметководствени политики применети при изготвување на консолидираните финансиски извештаи се прикажани во понатамошниот текст.

#### **3.1. Политика на евидентирање на приходите**

Приходите од продажба на производи, стоки и услуги се мерат според објективната вредност на надоместокот кој е примен или се побарува. Приходите од продажба на производи и трговски стоки се признаваат во моментот на нивната испорака и прифаќање од страна на купувачите. Приходите од продажба на услуги се признаваат во моментот на извршување на услугите имајќи го во предвид степенот на завршеност на услугата.

#### **3.2. Приходи од камати**

Кamatите настанати по основ на побарувања од деловни односи и пласмани се искажуваат како приходи од камати во рамките на финансиските приходи. Приходите од камати се признаваат на пресметковна основа за периодот за кој се однесуваат.

#### **3.3. Расходи за камати**

Кamatите настанати по основ на финансиски обврски, како и по основ на обврски од деловни односи се искажуваат како расходи за камати во рамките на финансиските расходи. Расходите за камати се признаваат на пресметковна основа за периодот за кој се однесуваат.

## **ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

### **БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

#### **3.4. Приходи по основ на вложувања расположливи за продажба**

Приходите по основ на вложувањата расположливи за продажба се искажуваат во билансот на успех како приходи во рамките на финансиските приходи. Тие се признаваат како приходи кога ќе се утврди правото за нивно примање.

#### **3.5. Тековно и инвестиционо одржување**

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување на основните средства се евидентираат на товар на расходите во периодот на нивното настанување.

Реконструкциите и адаптациите со кои се менува капацитетот или намената на основните средства се книжат како зголемување на вредноста на основните средства.

#### **3.6. Недвижности, постројки и опрема (НПО)**

Набавките на недвижностите, постројките и опремата во текот на годината се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност на НПО се состои од фактурната вредност на набавените НПО зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Во согласност со прописите кои порано се применуваа во Република Северна Македонија, НПО се ревалоризирани на крајот на годината. Ревалоризацијата се вршеше на набавната или претходно ревалоризираната вредност на средствата и на исправката на вредноста со примена на официјални коефициенти за ревалоризација. Нето ефектот од ревалоризацијата е евидентиран како ревалоризациона резерва. Последна ревалоризација Групата изврши во 2003 година.

НПО се поделени во групи, односно подгрупи по кои се врши пресметка на амортизацијата до нивниот потполни отпис.

Позитивната разлика настаната при продажба на НПО се книжи во корист на добивка од продажба, а негативната разлика се книжи на товар на загуба од продажба. Неотписаната вредност на оттуѓените и расходувани НПО се книжи на товар на останатите оперативни расходи.

#### **3.7. Амортизација**

Набавната, односно ревалоризираната вредност на НПО се амортизира во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на НПО.

Стапките што се применуваат за амортизација на НПО што ги поседува Групата ЕВРОПА АД Скопје се како што следи:

## ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје

### БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Градежни објекти	2,5%
Производна опрема	10%
Патнички моторни возила, возила на моторен погон и приклучни уреди	15%
Компјутерска опрема со софтвер	25%
Мебел, деловен инвентар, опрема за затоплување, вентилација и за одржување на канцелариски и други простории, канцелариски и друг мебел, како и друга опрема за вршење на канцелариски работи	20%
Останата неспомната опрема	10%

Амортизација не се пресметува за ставките: земјиште, инвестиции во тек и уметнички слики.

#### 3.8. Оштетување (обезвреднување) на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата се проверуваат од можни обезвреднувања секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сметководствена вредност е повисока од проценетата надоместувачка вредност. Загуба од оштетување (обезвреднување) се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност на средството. Надоместувачката вредност претставува повисока вредност од нето продажната цена на средството и неговата употребна вредност. Нето продажната цена е износ што се добива од продажба на средството во трансакција помеѓу добро известени субјекти. Употребната вредност е сегашна вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивната продажба на крајот од употребниот век. Надоместувачкиот износ се проценува за поединечните средства или доколку тоа не е можно за целата група на средства која генерира готовински прилив.

#### 3.9. Вложувања расположливи за продажба

Вложувањата расположливи за продажба во билансот на состојба се класифицираат во рамките на долгочочните средства. Почетните вложувања се евидентираат по набавна вредност, вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци. Последователно, вложувањата расположливи за продажба се мерат според објективната вредност определена од пазарната цена на истите на датумот на билансот на состојбата. Промената на објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се евидентира во рамките на капиталот на позицијата останати резерви. Кога намалувањето на објективната вредност на финансиско средство расположливо за продажба е признаено во останатата сеопфатна добивка и постои објективен доказ дека средството е обезвреднето, акумулираната загуба која е признаена во останатата сеопфатна добивка се рекласификува во добивката или загубата во годината. Значително или продолжено намалување на објективната вредност на вложување во сопственички инструмент под неговата набавна вредност е објективен доказ за обезвреднување. Вложувањата

## **ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

### **БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

расположливи за продажба за кои не постои активен пазар се мерат според нивната набавна вредност, намалени за евентуално нивно обезвреднување поради стечај, ликвидација или други релевантни индикатори.

Во моментот на продажба на вложувањата расположливи за продажба акумулираниот износ во капиталот што произлегува од промена на вредноста се евидентира во билансот на успех.

#### **3.10. Залихи**

Залихите на материјали, резервни делови и трговски стоки се искажуваат по набавна вредност, заедно со трошоците за нивна набавка.

Залихите на готови производи и производството во тек ги опфаќаат директните трошоци за сировини и материјали, трошоците за плати и надоместоци на вработените во производството и производните режиски трошоци.

Ситниот инвентар се отпишува во целост при ставањето во употреба.

#### **3.11. Побарувања од купувачи**

Побарувањата од купувачи ги опфаќаат сите побарувања за испорачаните производи, стоки и услуги, намалени за исправката на вредност за ненаплатливите побарувања. Исправка на вредноста на побарувањата од купувачи се врши кога постојат објективни докази дека побарувањето не може да се наплати. Индикатори кои се користат при проценка на наплатливоста на побарувањата од купувачи се: инсолвентност на купувачите, значително доцнење на наплатата, стечај или ликвидација на купувачите.

Последователната наплата на претходно отписаните износи на побарувања се признава во рамките на останатите оперативни приходи.

#### **3.12. Парични средства**

Паричните средства се состојат од парични средства на жиро - сметките во деловните банки, девизни средства на девизните сметки во деловните банки, денарска и девизна благајна.

#### **3.13. Пресметка на странските средства за плаќање и сметководствен третман на курсните разлики**

Побарувањата и обврските во странски средства за плаќање се искажуваат во денарска противвредност по средниот официјален курс што го објавува Народната банка на Република Северна Македонија на денот на извештајот на финансиска состојба.

## **ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

### **БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

Позитивните и негативните курсни разлики кои настануваат при искајувањето на побарувањата, обврските и кредитите од странски средства за плаќање во нивна денарска противвредност, како и курсните разлики што настануваат во текот на годината по основ на продажба и набавка на стоки, се искајуваат во билансот на успех како дел од финансиските приходи, односно од финансиските расходи.

#### **3.14. Капитал, сопствени акции, резерви и акумулирана добивка**

##### **Акционерски капитал**

Акционерскиот капитал се состои од обични акции. Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

##### **Откупени сопствени акции**

Акциите кои се издадени од матичното друштво и кои се купени од истото се евидентираат како сопствени (трезорски) акции. Тие се признаваат по нивната набавна вредност во која се вклучени и трансакционите трошоци, а се прикажуваат како намалување на капиталот на Групата.

##### **Законски резерви**

Законските резерви се формираат од остварената добивка по оданочување. Согласно законските одредби, Друштвото е должно да издвои од добивката за тековната година минимум 5% за законски резерви, се додека резервите не достигнат 10% од основната главнина на Друштвото. Доколку износот на оваа резерва не надминува 10% од вредноста на основната главнина, истата може да биде употребена само за покривање на загуби. Доколку резервата надмине 10% од акционерскиот капитал на Друштвото, може да биде употребена за исплата на дивиденди со претходна одлука на Собранието на акционери.

##### **Акумулирана добивка**

Акумулираната добивка ги вклучува нераспределената добивка од претходните години, како и добивката по оданочување од тековната година.

#### **3.15. Обврски спрема добавувачи**

Обврските спрема добавувачи се искајуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции. Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност со одобрување на останатите оперативни приходи.

## **ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

### **БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

#### **3.16. Обврски по кредити**

Обврските по кредити се состојат од обврски по долгочорни и краткорочни кредити. Делот од долгочорните кредити што доспева за наплата во рок од 12 месеци од денот на извештајот за финансиска состојба се рекласифицира во рамките на тековните обврски.

#### **3.17. Данок на добивка**

Согласно измените во даночната регулатива, основа за пресметување на данок на добивка од 2014 година е добивката пред оданочување пресметана според сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, зголемена за непризнаените расходи за даночни цели и намалена за пропишаните даночни ослободувања.

Во периодот 2009 - 2013 година основа за пресметка на данокот на добивка беа повеќе видови расходи кои не се признаваа за целите на оданочувањето, т.н. даночко непризнаени расходи. Данок на добивка се плаќаше и се плаќа и при исплатата на дивиденди од добивките остварени во финансиските извештаи за 2009 - 2013 година.

Стапката на данокот на добивка во Република Северна Македонија изнесува 10% (10% и во 2022 година).

#### **3.18. Користи за вработените**

##### **Придонеси за вработените**

Групата во текот на своето нормално работење врши исплати во корист на своите вработени за пензиско осигурување, здравствено осигурување, вработување и персонален данок на доход во согласност со важечките законски стапки во текот на годината. Основица за пресметка на придонесите претставува бруто платата. Групата плаќа придонес за пензиско осигурување во првиот и вториот пензиски столб, односно во Државниот пензиски фонд, а дел и во приватни пензиски фондови. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

##### **Обврски при пензионирање**

Групата, во согласност со домашните законски прописи, на вработените што се пензионираат им исплаќа надомест во износ на две месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирањето. Групата нема направено резервирање за ова право на вработените затоа што износот е нематеријален за финансиските извештаи.

## **ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

### **БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

#### **3.19. Резервирања**

Резервирања се признаваат и пресметуваат кога Групата има правна обврска или обврска која произлегува од договор како резултат на минат настан и кога е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства со цел да се подмири обврската и кога може да се направи разумна проценка на износот. Резервирањата се проверуваат на секој датум на билансирање и се корегираат со цел да се усогласат со најдобрата тековна проценка.

#### **3.20. Неизвесни обврски и неизвесни средства**

Неизвесни обврски се можни обврски што произлегуваат од минати настани, а чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани што не се под контрола на Групата. Неизвесните обврски само се обелоденуваат во финансиските извештаи.

Неизвесни средства се можни средства што произлегуваат од минати настани, а чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани што не се под контрола на Групата. Неизвесните средства се признаваат ако приливот на економски користи е веројатен.

### **4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИК**

Во своето работење Групата е изложена на повеќе видови на финансиски ризици како што се пазарниот ризик (ризик од промена на девизните курсеви и ризик од промена на цените), кредитниот ризик, ризикот од промена на каматните стапки и ризикот од неликвидност. За управување со финансиските ризици е надлежен Одборот на директори на матичното друштво. Основата на управувањето со финансискиот ризик се состои во изнаоѓање начини за навремено минимизирање на потенцијалните негативни ефекти.

#### **4.1. Пазарен ризик**

##### **Ризик од промени на девизниот курс**

Групата во своето работење стапува во меѓународни трансакции заради продажби и набавки на производи, стоки и услуги. Овие трансакции се искажани во странски валути. Групата користи и долгорочни кредити деноминирани во странска валута.

Групата не користи соодветни финансиски инструменти за да го намали овој ризик, бидејќи вакви инструменти не се во примена во Република Северна Македонија. Поради тоа, Групата е изложена на ризик поврзан со можните флукутации на курсевите на странските валути.

##### **Ризик од промени на цените**

Групата е изложена на ризик од промена на пазарните цени на вложувањата расположливи за продажба бидејќи истиот е надвор од контрола на Групата.

## **ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

### **БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

#### **4.2. Кредитен ризик**

Групата е изложена на кредитен ризик во случај купувачите на нејзините производи да не можат да ги платат своите обврски спрема Групата.

Побарувањата од купувачите вклучуваат побарувања од поголем број купувачи што претставува спроведување на политиката на дисперзија на побарувањата на поголем број купувачи со цел да се избегне зависноста од мал број на купувачи.

#### **4.3. Ризик од промени на каматните стапки**

Групата е изложена на ризик од промени на каматните стапки кога користи кредити и кога има депонирани средства во банки. Обврските по кредити вообичаено се отплатуваат по променливи каматни стапки. Депозитите вложени во банки исто така се подложни на промени на каматните стапки зависно од движењата на финансиските пазари. Ова ја изложува Групата на можен ризик од промени на каматните стапки.

Групата нема посебна политика за намалување на каматниот ризик и истиот го регулира преку директни преговори со банките.

#### **4.4. Ризик од неликвидност**

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Групата нема да биде во состојба со паричните средства навремено да ги плаќа обврските спрема доверителите и кредиторите.

Групата нема ликвидносни проблеми во работењето затоа што води политика на навремено обезбедување на потребните парични средства за плаќање на доспеаните обврски.

#### **4.5. Ризик од финансирање**

Групата го следи ризикот од финансирање преку показателот за задолженост. Овој показател се пресметува како однос меѓу нето обврските и вкупниот капитал. Нето обврските се пресметуваат како разлика помеѓу вкупните кредити (краткорочни и долгочочни) и паричните средства.

Одборот на директори на ЕВРОПА АД Скопје врши редовно следење на кредитната задолженост.

#### **4.6. Даночен ризик**

Македонската даночна регулатива е подложна на промени и различни толкувања. Даночните власти во Република Северна Македонија можат во период од 5 години од датумот на поднесениот даночен извештај да извршат контрола и да утврдат дополнителни даночни обврски и казни. Раководството на Групата нема сознанија за околности кои би можеле да доведат до значајни материјални даночни обврски, освен оние што се евидентирани во финансиските извештаи на Групата.

## ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје

### БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

#### 5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

##### 5.1. Ризик од финансирање

Ризикот од финансирање прикажан преку показателот на кредитната задолженост е како што следи:

##### Показател на кредитна задолженост

во илјади денари	2023	2022
Обврски по кредити	-	6.126
Парични средства	-35.577	-36.429
Нето обврски по кредити	-35.577	-30.303
Капитал и резерви	1.010.555	985.292
<b>% на кредитна задолженост</b>	<b>0,00%</b>	<b>0,00%</b>

На 31.12.2023 година Групата не е кредитно задолжена.

##### 5.2. Ризик од промена на девизните курсеви

Групата влегува во трансакции во странска валута кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари. Поради тоа, Групата е изложена на ризик од промени на курсевите на странските валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани во денари на 31 декември 2023 и 2022 година по валути е следната.

во илјади денари	Средства		Обврски	
	2023	2022	2023	2022
ЕУР	109.194	147.078	17.531	15.727
ГБП	-	1.347	-	-
УСД	10.592	11.639	2.558	297
	<b>119.786</b>	<b>160.064</b>	<b>20.089</b>	<b>16.024</b>

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**  
**БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

**Сензитивна анализа**

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување на македонскиот денар за 10% во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на извештајот на финансиска состојба. Позитивните износи се зголемување на добивката, а негативните се намалување на добивката за соодветниот период.

во илјади денари	Зголемување 10%		Намалување 10%	
	2023	2022	2023	2022
ЕУР	9.166	13.135	-9.166	-13.135
АУД	-	135	-	-135
УСД	803	1.134	-803	-1.134
	<b>9.970</b>	<b>14.404</b>	<b>-9.970</b>	<b>-14.404</b>

**5.3. Ризик од промена на каматните стапки**

Групата се изложува на ризик од промена на каматните стапки во случај кога користи кредити и позајмици договорени по варијабилни каматни стапки или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годината е како што следи:

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

**БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

во илјади денари	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>Финансиски средства</b>		
<b>Некаматоносни</b>		
Парични средства	35.577	36.429
Побарувања од купувачи	181.438	151.792
Останати побарувања	9.497	9.400
Побарувања за позајмици	-	-
Вложувања расположливи за продажба	<u>295.565</u>	<u>295.565</u>
	<b>522.077</b>	<b>493.186</b>
<b>Каматоносни со променлива камата</b>		
Парични средства	-	-
Побарувања за позајмици	-	-
Депозити во банки	<u>-</u>	<u>-</u>
	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Каматоносни со фиксна камата</b>		
Депозити во банки	<u>135.949</u>	<u>58.419</u>
	<b>135.949</b>	<b>58.419</b>
	<b><u>658.026</u></b>	<b><u>551.605</u></b>
<b>Финансиски обврски</b>		
<b>Некаматоносни</b>		
Обврски спрема добавувачи	92.199	88.022
Долгорочни обврски спрема добавувачи	-	-
Останати тековни обврски	<u>35.938</u>	<u>34.529</u>
<b>Вкупно</b>	<b><u>128.137</u></b>	<b><u>122.551</u></b>
<b>Каматоносни со променлива камата</b>		
Обврски по кредити	<u>-</u>	<u>-</u>
	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Каматоносни со фиксна камата</b>		
Обврски по кредити	<u>-</u>	<u>6.126</u>
	<b>0</b>	<b>6.126</b>
	<b><u>128.137</u></b>	<b><u>128.677</u></b>

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за еден процентен поен на каматните стапки на дадените депозити и неотплатените кредити. Анализата е направена на салдата на депозити и неотплатени кредити на датумот на извештајот на финансиска состојба. Позитивните износи се зголемување на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**  
**БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

во илјади денари	зголемување		намалување	
	2023	2022	2023	2022
Дадени позајмици и депозити	-	-	-	-
Земени кредити	-	-	-	-
	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

#### 5.4. Ризик од ликвидност

Следната табела дава приказ на роковите за плаќање на финансиските обврски на Групата со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година:

##### 31.12.2023 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Обврски за кредити	-	-	-	-	0
Обврски спрема добавувачи	92.199	-	-	-	92.199
Останати обврски	35.938	-	-	-	35.938
	<b>128.137</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>128.137</b>

##### 31.12.2022 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Обврски за кредити	2.605	2.616	905	-	6.126
Обврски спрема добавувачи	88.022	-	-	-	88.022
Останати обврски	34.529	-	-	-	34.529
	<b>125.156</b>	<b>2.616</b>	<b>905</b>	<b>0</b>	<b>128.677</b>

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

**БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

Следната табела дава приказ на старосната структура на финансиските средства на Групата со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година:

**31.12.2023 година**

во илјади денари	недосп. и до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Парични средства	35.577	-	-	-	35.577
Побарувања од купувачи	176.070	5.331	36	1	181.438
Останати побарувања	9.497	-	-	-	9.497
Побарувања за позајмици	-	-	-	-	0
Депозити во банка	135.949	-	-	-	135.949
Вложувања расположливи за продажба	-	-	-	295.565	295.565
	<b>357.093</b>	<b>5.331</b>	<b>36</b>	<b>295.565</b>	<b>658.026</b>

**31.12.2022 година**

во илјади денари	недосп. и до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Парични средства	36.429	-	-	-	36.429
Побарувања од купувачи	136.895	14.895	2	-	151.792
Останати побарувања	9.400	-	-	-	9.400
Побарувања за позајмици	-	-	-	-	0
Депозити во банка	58.419	-	-	-	58.419
Вложувања расположливи за продажба	-	-	-	295.565	295.565
	<b>241.143</b>	<b>14.895</b>	<b>2</b>	<b>295.565</b>	<b>551.605</b>

**6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА**

во илјади денари	2023	2022
Приходи од продажба на производи и стоки на дом. пазар	436.479	371.401
Приходи од продажба на производи на странски пазар	456.865	468.706
Останати приходи од продажба на домашен пазар	4.508	1.417
<b>Вкупно</b>	<b>897.852</b>	<b>841.524</b>

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

**БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

**7. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ**

во илјади денари	2023	2022
Добивка од продажба на основни средства	-	1.531
Приходи од субвенции	5.244	6.218
Приходи од вишоци	339	914
Приходи од надомест на штети	-	158
Останато	<u>2.456</u>	<u>2.250</u>
<b>Вкупно</b>	<b><u>8.039</u></b>	<b><u>11.071</u></b>

**8. ПРОМЕНА НА ВРЕДНОСТА НА ЗАЛИХИТЕ НА ГОТОВИТЕ ПРОИЗВОДИ И ПРОИЗВОДСТВОТО ВО ТЕК**

во илјади денари	2023	2022
Состојба на почетокот на годината	76.349	60.680
Состојба на крајот на годината	<u>69.570</u>	<u>76.304</u>
<b>Промена на вредноста на залихите</b>	<b><u>-6.779</u></b>	<b><u>15.624</u></b>

**9. ТРОШОЦИ ЗА СУРОВИНИ И ДРУГИ МАТЕРИЈАЛИ**

во илјади денари	2023	2022
Потрошени сировини и материјали	413.586	388.043
Потрошени резервни делови	3.377	3.810
Отпис на ситен инвентар	<u>4.330</u>	<u>2.416</u>
<b>Вкупно</b>	<b><u>421.293</u></b>	<b><u>394.269</u></b>

**10. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ**

во илјади денари	2023	2022
Бруто плати	193.599	177.552
Други надоместоци и трошоци за вработените	<u>25.601</u>	<u>22.801</u>
<b>Вкупно</b>	<b><u>219.200</u></b>	<b><u>200.353</u></b>

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

**БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

**11. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ**

во илјади денари	2023	2022
Потрошена енергија	45.445	90.524
Трошоци за превоз, телефонски и поштенски услуги	1.186	1.145
Услуги за одржување и заштита	5.837	5.533
Наемници	6.042	5.337
Комунални услуги	7.404	8.564
Трошоци за реклами, пропаганда и маркетинг	10.170	9.140
Трошоци за репрезентација, спонзорства и донации	1.891	1.509
Банкарски услуги и платен промет	1.594	1.916
Даноци независни од финансискиот резултат	4.144	2.278
Надоместоци за одборот на директори	17.970	18.436
Расходи за годишни одобренија и рабати	63.613	25.715
Трошоци за клишеа	411	386
Премии за осигурување	569	631
<b>Останати оперативни расходи</b>	<b>5.538</b>	<b>4.610</b>
<b>Вкупно</b>	<b>171.814</b>	<b>175.724</b>

**12. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ / РАСХОДИ**

во илјади денари	2023	2022
Приходи од камати	3.049	811
Позитивни курсни разлики	1.040	2.568
Приходи од вложувања	1.459	1.459
<b>Вкупно финансиски приходи</b>	<b>5.548</b>	<b>4.838</b>
Расходи за камати	-46	-241
Негативни курсни разлики	-2.286	-3.272
Останати финансиски расходи	-	-
<b>Вкупно финансиски расходи</b>	<b>-2.332</b>	<b>-3.513</b>
<b>Нето финансиски приходи / расходи</b>	<b>3.216</b>	<b>1.325</b>

## ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје

## БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

### 13. ДАНОК НА ДОБИВКА

во илјади денари	2023	2022
Добивка пред оданочување	42.434	51.855
Даночнно непризнаени расходи	21.437	19.384
<b>Даночна основа</b>	<b>63.871</b>	<b>71.239</b>
Намалување на даночната основа	-4.252	-4.287
<b>Даночна основа по намалување</b>	<b>59.619</b>	<b>66.952</b>
Данок на добивка по стапка од 10%	5.962	6.695
Намалување на пресметаниот данок	-293	-84
<b>Данок на добивка по намалување</b>	<b>5.669</b>	<b>6.611</b>
Ефективна даночна стапка	<u>13,36%</u>	<u>12,75%</u>

### 14. ОСНОВНА ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

	2023	2022
Заработка која им припаѓа на имателите на обични акции	36.764	45.243
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	230.034	230.034
<b>Основна заработка по акција во денари</b>	<b>160</b>	<b>197</b>

Основната заработка по акција се пресметува со делење на нето добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (по намалувањето за делот од добивката по оданочување за имателите на приоритетни акции) со пондериралиот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината.

Поради тоа што ЕВРОПА АД Скопје нема издадено приоритетни акции целата добивка по оданочување припаѓа на имателите на обични акции.

Разводната заработка по акција не е пресметана затоа што ЕВРОПА АД Скопје нема издадено разводнувачки потенцијални обични акции.

### 15. ОСНОВНИ СРЕДСТВА

Ревалоризираната набавна вредност на основните средства и нивната исправка на вредноста се како што следи:

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

**БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

**2023 година**

<b>во илјади денари</b>	<b>Земјиште</b>	<b>Градежни објекти</b>	<b>Опрема</b>	<b>Инвестиц. во тек</b>	<b>ВКУПНО</b>
<b>Набавна вредност</b>					
<b>Состојба 01.01.2023</b>	<b>8.418</b>	<b>371.297</b>	<b>974.066</b>	-	<b>1.353.781</b>
Нови набавки		2.318	23.198	-	25.516
Пренесено од инвестиции во тек	-	-	-	-	-
Расходување и продажба	-	-110	-80.330	-	-80.440
<b>Состојба 31.12.2023</b>	<b>8.418</b>	<b>373.505</b>	<b>916.934</b>	-	<b>1.298.857</b>
<b>Исправка на вредност</b>					
<b>Состојба 01.01.2023</b>	-	<b>292.089</b>	<b>740.533</b>	-	<b>1.032.622</b>
Амортизација	-	7.482	28.348	-	35.830
Расходување и продажба	-	-15	-79.762	-	-79.777
<b>Состојба 31.12.2023</b>	-	<b>299.556</b>	<b>689.119</b>	-	<b>988.675</b>
<b>СЕГАШНА ВРЕДНОСТ НА 31.12.2023</b>	<b>8.418</b>	<b>73.949</b>	<b>227.815</b>	-	<b>310.182</b>

**2022 година**

<b>во илјади денари</b>	<b>Земјиште</b>	<b>Градежни објекти</b>	<b>Опрема</b>	<b>Инвестиц. во тек</b>	<b>ВКУПНО</b>
<b>Набавна вредност</b>					
<b>Состојба 01.01.2022</b>	<b>864</b>	<b>368.676</b>	<b>941.710</b>	-	<b>1.311.250</b>
Нови набавки	7.554	2.966	37.762	-	48.282
Пренесено од инвестиции во тек	-	-	-	-	-
Расходување и продажба	-	-345	-5.406	-	-5.751
<b>Состојба 31.12.2022</b>	<b>8.418</b>	<b>371.297</b>	<b>974.066</b>	-	<b>1.353.781</b>
<b>Исправка на вредност</b>					
<b>Состојба 01.01.2022</b>	-	<b>284.795</b>	<b>716.921</b>	-	<b>1.001.716</b>
Амортизација	-	7.513	29.011	-	36.524
Расходување и продажба	-	-219	-5.399	-	-5.618
<b>Состојба 31.12.2022</b>	-	<b>292.089</b>	<b>740.533</b>	-	<b>1.032.622</b>
<b>СЕГАШНА ВРЕДНОСТ НА 31.12.2022</b>	<b>8.418</b>	<b>79.208</b>	<b>233.533</b>	-	<b>321.159</b>

## ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје

## БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Како обезбедување за одобрени кредити и гаранции од банки Групата ЕВРОПА АД Скопје под хипотека има ставено административна управна зграда, дел од производните капацитети, други помошни објекти , гаража и продавница, сите се наоѓаат на една катастарска парцела во Општина Гази Баба во Скопје. Вкупната површина на заложените градежни објекти изнесува 9.792 метри квадратни.

### 16. ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

во илјади денари	2023	2022
Вложувања во котирани друштва на официјалниот пазар на Македонската берза - подсегмент супер котација	-	-
Вложувања во котирани друштва на официјалниот пазар на Македонската берза - подсегмент берзанска котација	266.074	266.074
Вложувања во котирани друштва на официјалниот пазар на Македонската берза - подсегмент задолжителна котац.	879	879
Вложувања во акции на некотирачки друштва со кои се тргува на Македонска берза на слободен пазар	-	-
Вложувања во удели на трговски друштва	28.612	28.612
<b>Вкупно</b>	<b>295.565</b>	<b>295.565</b>

### 17. ПОБАРУВАЊА ПО ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

во илјади денари	2023	2022
Долгорочни станбени кредити	284	356
Долгорочни кредити на добавувачи	-	-
<b>Вкупно</b>	<b>284</b>	<b>356</b>

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

**БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

**18. ЗАЛИХИ**

во илјади денари	2023	2022
Сировини и материјали	94.833	136.288
Резервни делови и ситен инвентар	6.739	8.231
Производство во тек	34.025	27.303
Готови производи	35.859	49.046
Трговски стоки	1.933	1.074
<b>Вкупно</b>	<b>173.389</b>	<b>221.942</b>

**19. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ**

во илјади денари	2023	2022
Побарувања од купувачи во земјата	110.206	83.111
Побарувања од купувачи во странство	71.232	68.681
<b>Вкупно побарувања од купувачи - бруто</b>	<b>181.438</b>	<b>151.792</b>
Минус: исправка на вредност	-	-
<b>Вкупно побарувања од купувачи - нето</b>	<b>181.438</b>	<b>151.792</b>

**20. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА**

во илјади денари	2023	2022
Побарувања за данок на додадена вредност	7.274	7.263
Побарувања за данок на добивка	1.449	1.436
Побарувања од вработените	123	16
Побарувања за дадени аванси	1.314	10.427
Однапред платени трошоци	1.308	1.047
Останато	651	685
<b>Вкупно</b>	<b>12.119</b>	<b>20.874</b>

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

**БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

**21. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА**

во илјади денари	2023	2022
Краткорочни позајмици на поврзани субјекти	-	-
Краткорочни позајмици на неповрзани субјекти	-	-
Орочени депозити над 3 месеци до 1 година	135.949	58.419
	<b>135.949</b>	<b>58.419</b>
Минус: исправка на вредност	-	-
<b>Вкупно</b>	<b>135.949</b>	<b>58.419</b>

**22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА**

во илјади денари	2023	2022
Жиро сметки	5.425	12.622
Благатна	98	107
Девизни сметки	30.049	23.700
Останати парични средства	5	-
	<b>35.577</b>	<b>36.429</b>
<b>Вкупно</b>	<b>35.577</b>	<b>36.429</b>

**23. НЕКОНТРОЛИРАЧКО УЧЕСТВО**

во илјади денари	2023	2022
<b>Состојба на почетокот на годината</b>	<b>13</b>	<b>12</b>
Ефект од промени во малцинското учество	1	1
Неконтролирачко учество во добивката/загубата	-	-
Неконтролирачкото учество во друга сеопфатна добивка	-	-
Заокружување	-	-
<b>Промени во текот на годината</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
<b>Состојба на крајот на годината</b>	<b>14</b>	<b>13</b>

Неконтролирачко учество е учаството на останатите содружници во содружничкиот капитал и останатите ставки од капиталот и резервите на подружницата ЕВРОПАК ДОО Скопје.

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

**БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

**24. ОБВРСКИ ПО ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ**

во илјади денари	2023	2022
НЛБ банка АД Скопје	-	-
Халк банка АД Скопје	-	6.126
Останати	-	-
<b>Вкупно</b>	<b>0</b>	<b>6.126</b>
Намалено за обврските со доспеаност за плаќање до една година	-	-6.126
<b>Долгорочни кредити со доспеаност за плаќање над една година</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

На 31.12.2022 година обврските по кредити беа девизни, а каматната стапка беше фиксна и изнесуваше 1,6%.

**25. ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ**

во илјади денари	2023	2022
Обврски спрема добавувачи во земјата	76.534	79.304
Обврски спрема добавувачи во странство	15.665	8.718
Обврски за нефактурирани стоки и услуги	-	-
<b>Вкупно</b>	<b>92.199</b>	<b>88.022</b>

**26. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ**

во илјади денари	2023	2022
Обврски за данок на додадена вредност	-	-
Обврски за данок на добивка	-	-
Обврски за неисплатени бруто плати	16.487	17.426
Обврски за неисплатена дивиденда	728	686
Обврски спрема членовите на органот на управување	18.042	16.216
Обврски за примени аванси	5.244	1.269
Пресметани трошоци и однапред наплатени приходи	3.427	1.811
Останато	681	201
<b>Вкупно</b>	<b>44.609</b>	<b>37.609</b>

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**  
**БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

**27. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ**

во илјади денари	2023	2022
<b>Обврски по краткорочни кредити и позајмици</b>		
НЛБ банка АД Скопје	-	-
Халк банка АД Скопје	-	-
Позајмици од небанкарски субјекти	-	-
<b>Вкупно</b>	-	-
<b>Тековна доспеаност на долгороочни кредити</b>	-	6.126
<b>ВКУПНО КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ</b>	<b>0</b>	<b>6.126</b>

**28. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ**

Официјалните девизни курсеви користени при прикажувањето на билансните позиции деноминирани во странска валута на 31 декември се следните:

во денари	2023	2022
EUR	61,4950	61,4932
USD	55,6516	57,6535

**29. САЛДА И ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ**

Во продолжение се прикажани салдата и трансакциите меѓу матичното друштво и подружницата ЕВРОПАК ДОО Скопје, а што се елиминирани за целите на овие консолидирани финансиски извештаи.

**ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

**БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

<b>во илјади денари</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>Вложувања во подружница</b>	<b>37.850</b>	<b>37.850</b>
Побарувања од купувачи	6.645	6.734
Побарувања за камати	115	115
Краткорочни финансиски вложувања	-	-
<b>Вкупно тековни средства</b>	<b>6.760</b>	<b>6.849</b>
Обврски спрема добавувачи	6.645	6.734
Обврски за камати	115	115
Краткорочни финансиски обврски	-	-
<b>Вкупно тековни обврски</b>	<b>6.760</b>	<b>6.849</b>
Приходи од продажба	12.115	13.244
Приходи од камати	-	115
<b>Вкупно приходи</b>	<b>12.115</b>	<b>13.359</b>
Сировини и материјали	-	-
Останати оперативни расходи (услуги за изработка на производи)	12.115	13.244
Расходи од камати	-	115
<b>Вкупно расходи и набавки</b>	<b>12.115</b>	<b>13.359</b>

Во продолжение се прикажани салдата и трансакциите на Групата ЕВРОПА АД Скопје со акционерот со значајно учество ФЕРШПЕД АД Скопје.

<b>во илјади денари</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
Вложувања расположливи за продажба	255.680	255.680
Побарувања од продажби на производи, стоки и услуги	470	778
Побарувања за позајмици	-	-
Обврски за набавки на производи, стоки и услуги	63.650	3.099
Продажби на производи, стоки и услуги	1.772	2.014
Набавки на производи, стоки и услуги	225.190	21.608
Приходи од камати	-	25

## **ГРУПА ЕВРОПА АД Скопје**

### **БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

Собранието на акционери на ЕВРОПА АД Скопје на 12 мај 2023 година донесе Одлука за одобрување на зделка со заинтересирана страна ФЕРШПЕД АД Скопје. Заради постоење на взаен интерес за деловна соработка во рамки на редовното работење, предмет на зделката се купување, продавање на материјали и стоки, аванси, гаранции, земање и давање на краткорочни парични позајмици, шпедитерски услуги, организација на транспорт, организирана исхрана и користење на други услуги по пазарни услови за слични видови на зделки. Со Одлуката е одобрено ЕВРОПА АД Скопје да склучува зделки со ФЕРШПЕД АД Скопје во вкупен износ до 324.250 илјади денари. За Одлуката гласаат само акционери кои немаат интерес во зделката.

### **30. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ**

Со состојба 31.12.2023 година против Групата ЕВРОПА АД Скопје не се покренати судски постапки од кои што може да произлезат материјално значајни потенцијални обврски. Судски постапки со материјално значајни износи не беа покренати против Групата со состојба 31.12.2022 година.

На 31.12.2023 година Групата ЕВРОПА АД Скопје има обврска по основ на издадени гаранции од банки кон доверители во износ од 2.000 илјади денари (9.500 илјади денари на 31.12.2022).

### **31. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЧКИОТ ПЕРИОД**

По датумот на известувачкиот период не се случиле настани што треба да се обелоденат во овие финансиски извештаи.